

Čís. 14701.

I na výslužné železničného zamestnanca platia podľa § 47 vl. nar. čís. 96/1930 Sb. z. a n. ustanovenia § 70 vl. nar. čís. 15/1927 len v rovnakom rozsahu ako na plat z činnej služby, t. j. ak ide o nesprávny výmer u alebo výplatu penzijných platov, nie však ak ide i o nároky s á m. *)

(Rozh. zo 14. XI. 1935, Rv III 40/35.)

Žalobníkovi penzionovanému zamestnancovi čsl. štátných dráh, bolo výmerom riaditeľstva štátnych železníc v K. zastavené vyplácanie penzie od 30. septembra 1933. Žalobník podal na to žiadosť u riaditeľstva štátnych železníc v K., ktorou sa domáhal ďalšieho vyplácania odpočívnych požitkov, a keď mu bolo 26. októbra 1933 doručené zamietavé rozhodnutie riaditeľstva, podal žiadosť toho istého obsahu k ministerstvu železníc. Ministerstvo železníc výnosom z 23. januára 1934 žiadosť tiež zamietlo z meritorných dôvodov. — Žalobník podal 10. apríla 1934 žalobu, ktorou sa domáhal odsúdenia čsl. eráru na platenie penzie 13.920 Kč ročne. Žalovaná strana vzniesla sporu prekážajúcu námietku podľa § 180 č. 1. Osp. na tom základe, že žalobník nepoužil administratívnych opravných prostriedkov podľa § 70 vl. nar. 15/1927 Sb. z. a n.

Súd prvej stolice sporu prekážajúcu námietku usnesením, pojatým do rozsudku, zamietol z týchto dôvodov: Podľa § 70 vl. nar. 15/1927 Sb. z. a n. je zamestnanec oprávnený do 15 dní od doručenia výmeru vzniesť námietky proti úradnému opatreniu o služebných príjmoch a to u riaditeľstva, a proti zamietavému rozhodnutiu riaditeľstva do 15 dní podať odvolanie u ministerstva železníc. Žalobník v predpísanej lehote 15 dní síce námietky nepodal, ale žiadosťou, v stanovenej lehote podanou, domáhal sa určenia, že výmer riaditeľstva štátnych železníc, ktorým mu bolo zastavené vyplácanie odpočívnych požitkov, je nesprávny a má byť preto zrušený. Vl. nar. č. 15/1927 Sb. z. a n. síce hovorí o námietkách, ale toto ustanovenie nemožno vykladať tak, že v prípade nesprávneho označenia podania nebolo zadosť učinené zákonnému ustanoveniu, lebo rozhodujúci je obsah podanej sťažnosti, z ktorej je zrejmé, že žalobník výmer napadol. Administratívne úrady bez ohľadu na označenie žiadosti pokladali žiadosť žalobníka za opravné prostriedky podľa § 70 vl. nar. č. 15/1927 Sb. z. a n. a tieto aj meritorne vybavili. Žalovaná strana preto nie je oprávnená k námietkám, že neboli uplatnené prostriedky predpísané cit. vl. nariadením. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej stolice potvrdil. Najvyšší súd dovoláciu žiadosť žalobníka zamietol a dotyčne prípustnosti poradu práva uviedol v dôvodoch svojho rozhodnutia:

Porad práva je v tomto prípade prípustným nikoli preto, že žalobce použil predem opravných prostriedkov, uvedených v § 70 vl. n. 15/1927 Sb. z. a n., nýbrž preto, že tohoto predchádzajúceho správneho řízení zde vůbec nebylo třeba, protože i na výslužné platí podle § 47 vl. n. 96/1930 Sb. z. a n. ustanovení § 70 vl. n. 15/1927 Sb. z. a n. jen ve stejném roz-

*) Srovnaj: Úr. sb. 1584, Sb. n. s. 13831.

sahu jako na plat z činné služby, to jest, jde-li o nesprávnou výměru nebo výplatu pensijních platů, nikoli však o nárok sám, jako tomu v tomto případě.

V tento obsah se opravují důvody napadeného rozsudku v tomto směru.

Čís. 14702.

Rozhodovať o tom, či titulárny četnícky strážmajster vo výslužbe je pre kumuláciu požitkov podľa § 18 zák. č. 268/1924 Sb. z. a n. povinný vrátiť preplatok na prijatých odpočívnych požitkov, nie sú povolané riadne súdy, ale administratívne úrady (§ 21 odst. 3 cit. zák.).*)

(Rozh. zo 14. XI. 1935, Rv IV 161/34.)

Podľa prednesu žaloby, ktorú podal štát na dedičov Jozefa R., hlavné finančné riaditeľstvo vyplácalo Jozefovi R., býv. titulárnemu uh. četníckemu strážmajstrovi odpočívne požitky v plnej zákonnej miere, hoci mal vedľa odpočívnych požitkov — ako vyšlo pozdejšie na javo — ešte iný zárobkový príjem, ktorý je podkladom pre vymieranie dane dôchodkovej, tak že mu podľa § 18 zák. č. 286/1924 Sb. z. a n. odpočívne požitky nemaly byť vyplácané v celej zákonnej výške, ale mali byť snížené na polovicu. Podľa § 19 cit. zák. bol Jozef R. povinný tento príjem oznámiť, čo však neurobil. Žaloba domáhala sa vrátenia neoprávnene prijatého preplatku na dedičoch medzitým zomrelého Jozefa R.

Oba nižšie súdy rozhodly spor meritórne.

Najvyšší súd rozsudky oboch nižších súdov zbavil účinnosti a spor pre sporu prekážajúcu okolnosť podľa § 180 č. 1. Osp. zastavil.
Dôvody:

Rozhodovať o tom, či právny predchodca žalovaných titulárny četnícky strážmajster vo výslužbe Jozef R. je pre kumuláciu požitkov podľa § 18 zákona zo dňa 22. decembra 1924 č. 286 Sb. z. a n. povinný vrátiť sporný preplatok na prijatých odpočívnych požitkoch, nie sú povolané riadne súdy, ale administratívne úrady (§ 21 odst. 3 cit. zák.), lebo ide o zrejmy pomer verejnoprávny. Opak ani žalujúca strana netvrdila a keď sa snaží sám napadnutý rozsudok poradiť práva zachrániť tým, že na žalobný nárok hľadá ako na nárok na náhradu škody, je to počínanie márne, lebo však nárok svojou podstatou verejnoprávny nemôže sa žiadnym spôsobom stať nárokom súkromnoprávnym. Rozhoduje tu podstata veci a nie forma a zovňajšie rúcho.

Keď dovodzuje sama žalujúca strana v odpovedi na dovoláciu žiadost' prípustnosť poradiť práva z toho, že žaloba resmeruje proti samotnému Jozefovi R., ale proti jeho dedičom, zdôrazňujúc pri tom tento súkromnoprávny prechod a majetkoprávnu povahu sporného nároku, je na omyle, lebo však žalovaní ako univerzálni dedičia spadajú pod to isté posúdenie ako ich právny predchodca Jozef R.

*) Srovnaj Úr. sb. č. 1476.